

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ
В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ**

Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції

24 – 25 березня 2016 року

AKADEMIA POLONIJNA W CZĘSTOCHOWIE
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
PAŃSTWOWY UNIwersytet Pedagogiczny
IMIENIA IWANA FRANKI W DROHOBYCZU
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW

**WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI
W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM**

Materiały II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

24 – 25 marca 2016 roku

Częstochowa – Użhorod – Drohobycz
Посвіт
2016

Рекомендовано до друку Вченою радою
Полонійної академії в Ченстохові
(протокол № 7 від 4 березня 2016 року)

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
С 91

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 24 – 25 березня 2016 року) / [редактори-упорядники: І. Зимомя, В. Ільницький]. – Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2016. – 432 с.

ISBN 978-617-7235-86-5

Видання містить доповіді II-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації, юриспруденції. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Редакційна колегія:

Кринські А. – д-р габ, професор; **Пантюк М.П.** – доктор педагогічних наук, професор; **Палінчак М.М.** – доктор політичних наук, професор; **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор; **Ільницький В.І.** – кандидат історичних наук, доцент; **Грибок Н.М.** – кандидат педагогічних наук, доцент; **Дмитрів І.І.** – кандидат філологічних наук, доцент; **Жигайло О.О.** – кандидат психологічних наук, доцент; **Жовтані Р.Я.** – кандидат філологічних наук, доцент; **Малаховська Т.О.** – кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник; **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Борисов Вячеслав Вікторович, доктор педагогічних наук, професор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

ISBN 978-617-7235-86-5

© І. Зимомя, В. Ільницький, 2016
© Посвіт, 2016

Кіш Н. Діалогізація іншомовного професійного навчання як невід'ємна складова формування культури іншомовного професійного спілкування студентів	248
Коваль Л. Міжкультурна комунікація як компонент професійної компетенції фахівця сфери туризму	250
Козіброда Л., Шатинська О. Значення фізичної культури і спорту у формуванні особистості школярів	252
Козігора М. Психолого-педагогічні особливості формування та використання ігрової діяльності у навчальному процесі початкової школи	253
Корусь М., Галатюк Ю. Розвиток розумових здібностей учнів у процесі навчання фізики	255
Костіна В. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери до роботи з дезадаптованими дітьми та молоддю в Україні та за кордоном	257
Кострубань Р. Загальні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів у педагогічних коледжах у контексті формування толерантності	259
Криньські А. Гуманістична педагогіка: положення та цінності	261
Кузьменко Г. Обґрунтування змісту моделі підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до організації художньо-творчої діяльності учнів основної школи	263
Курач М. Відбір графічних редакторів для навчання художнього проектування майбутніх учителів технологій	265
Кутняк І., Красильникова О. Інноваційні технології у навчально-виховному процесі сучасної початкової школи	267
Кутняк І., Лесиганич Н. Проектна діяльність як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання учнів початкових класів	268
Кухта М. Організація пізнавальної діяльності студентів у педагогічному процесі вищої школи	270
Лисакова В. Контроль і його функції у навчальному процесі	272
Лисакова В. Психолого-педагогічні умови використання тестового контролю	273
Луців С., Васюта А. Технологія формування читацьких інтересів молодших школярів в умовах інформаційного навчального середовища	274
Луців С., Гарасим І. Теоретичні основи формування критичного мислення учнів початкових класів	276
Луців С., Карпин М. Методика формування оцінно-контрольних дій у навчально-мовленнєвій діяльності учнів початкових класів	277
Луців С., Паньків Л. Нетрадиційні уроки української мови як основа модернізації навчально-виховного процесу початкової школи	279
Майба О. Вплив вокально-хорових вправ у навчанні молодших школярів церковному співу ..	280
Мацола Н., Будинкевич С. Формування культури здоров'я школярів	282
Михаць Л. Діагностика застосування рухової активності та релаксації для подолання стресу дітьми середнього та старшого шкільного віку	283
Мойсеєв С. Основні компоненти педагогічної майстерності вчителя	285
Муляр Н., Голубець М. Методичні особливості вивчення змістової лінії «Людина і світ» на уроках «Я у світі»	287

procesów edukacyjnych. Z uwagi na powyższe, do głównych środowisk wychowania i kształcenia zalicza się głównie rodzinę oraz grupę rówieśniczą i instytucjonalną; przedszkole, szkołę elementarną – podstawową, szkołę gimnazjalną, ponadgimnazjalną oraz kształcenie akademickie. Obecnie zakres zainteresowań pedagogiki jest o wiele szerszy – obejmuje on: samowychowanie i samokształcenie młodzieży i dorosłych, oddziaływanie wychowawcze instytucji wychowania pozaszkolnego, głównie, środków masowej komunikacji, organizacji młodzieżowych, placówek kulturalnych (teatrów, klubów, muzeów i in.), instytucji wychowania religijnego.

Według kryteriów pedagogiki humanistycznej człowiek dojrzały to ten, kto potrafi logicznie myśleć, mądrze kochać i solidnie pracować. Osiągnięcie takiego stanu wymaga harmonijnego rozwoju we wszystkich sferach człowieczeństwa. Dlatego diagnoza środowiska rodzinnego, jego uwarunkowania oraz aksjologiczna sfera codziennych interakcji między członkami rodziny, szczególnie między rodzicami i dziećmi, ma istotne znaczenie w pedagogice humanistycznej w okresie współczesnym, w którym z jednej strony dynamicznie wzrastają wielorakie sytuacje kryzysowe małżeństwa i rodziny, z drugiej strony z niespotykaną siłą następuje patologizacja życia społecznego, wzrost agresji i intensyfikacja trudności wychowawczych wśród dzieci i młodzieży [2].

W treściach nauczania i kształcenia należy wyeksponować następujące zagadnienia z zakresu wychowania w rodzinie:

- Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie;
- Przekaz wartości i tradycji, z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie, znaczenia wspólnego świętowania, spędzania wolnego czasu;
- Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie, konflikty i ich rozwiązywanie;
- Macierzyństwo i ojcostwo i ich rola w rodzinie [3].

Człowiek jest jak kwiat – rozkwita, gdy się go właściwie pielęgnuje; jeśli widzimy u dziecka dobre zachowanie, piękne cechy charakteru, zwracamy na to uwagę, pielęgnujemy je i sprawiamy, żeby ono samo umiało je w sobie pielęgnować. Należy też uzmysłwić sobie, że więcej pożytku w wychowaniu przynosi podkreślanie zalet dziecka, niż wytykanie jego błędów. Rodzice, którzy wyłącznie wydają polecenia i egzekwują ich wykonanie, nigdy nie odniosą sukcesu wychowawczego. Jeśli będziemy rozmawiać z dzieckiem cierpliwie i na każdy, ważny dla niego temat, zauważymy, że z czasem długie rozmowy w sposób naturalny przerodzą się w gesty zrozumienia i wzajemnej miłości [3].

Jeśli pragniemy, żeby dziecko miało szacunek dla nas i innych, musimy je szanować; człowiekowi należy się szacunek niezależnie od wieku, wiedzy i doświadczenia życiowego – warto, aby dziecko doświadczyło tej prawdy na przykładzie relacji we własnej rodzinie. Nikt nie wychowa dobrze swojego dziecka, jeśli będzie je uważał za kogoś, kim trzeba sterować jak marionetką. Nigdy nie należy też bagatelizować problemów dziecka – pamiętać jednak trzeba o różnicy wieku i doświadczeń. Pochwała, akceptacja, próba dowartościowania nie stoi w sprzeczności ze stawianiem wymagań – miłość musi być wymagająca; jeśli jednak czegoś od dziecka wymagamy, musimy również egzekwować aż do skutku: kochać i wymagać.

BIBLIOGRAFIA

1. Majka J. Chrześcijaństwo a wyzwolenie człowieka. Wstęp do instrukcji o chrześcijańskiej wolności i wyzwoleniu / Józef Majka // Wolność chrześcijańska. – Wrocław, 1986. – S. 8–9.

2. Pluskota M. «Paidagogos» – «ten, który prowadzi». Koncepcja pedagoga na współczesne czasy / Magdalena Pluskota // A. Kryński, M. Pluskota. Pedagogika humanistyczna. – Częstochowa, 2012. – S. 91–93.

3. Woroniecki J. Katolicka etyka wychowawcza / J. Woroniecki. – Lublin, 1986. – T. 2. – Cz. 1. – 446 s.

Галина КУЗЬМЕНКО,
м. Київ

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗМІСТУ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Реформування мистецької освіти в Україні неможливо здійснити без оновлення змісту підготовки майбутніх педагогів. Спираючись на провідні положення сучасної педагогіки вищої школи нами розроблено модель підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до організації художньо-творчої діяльності учнів основної школи.

Підґрунтям для розробки став аналіз поняття «модель», яке, згідно довідкових видань, тлумачиться як міра, зразок, схема, зображення чи опис якогось явища або процесу у природі чи суспільстві [2]; штучна система, яка відображає з певною точністю властивості об'єкта, що досліджується [1]. Узагальнюючи ці визначення, ми констатуємо, що модель є засобом наукового пізнання; відображає суттєві ознаки, властивості, характеристики і зв'язки об'єкта дослідження; показує цілісність структурних і функціональних компонентів досліджуваного об'єкта або процесу.

Моделювання процесу підготовки студентів дозволило цілісно представити процес означеної підготовки, починаючи від соціального замовлення на фахівця мистецького профілю і завершуючи результатом цього процесу – готовністю майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до організації художньо-творчої діяльності учнів основної школи. Розроблена модель характеризується цілісністю, структурні елементи мають власне функціональне призначення, взаємно впливають один на одного, спрямовані на досягнення зазначеної мети.

Модель складається з взаємопов'язаних блоків: методологічно-цільового, організаційно-процесуального та оцінно-результативного.

Методологічно-цільовий блок відображає запланований результат і рівень підготовки студентів, який має бути досягнутий ними згідно із соціальним замовленням на вчителя образотворчого мистецтва як носія культури, самостійної й відповідальної особистості, здатної до творчого самовиявлення та самореалізації у художньо-педагогічній діяльності.

Системний підхід забезпечує розгляд підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва як цілісну систему, яка має змістові, структурні й функціональні зв'язки, що дозволяє вивчити процес формування їхньої готовності до організації художньо-творчої діяльності учнів як систему динамічних змін; створити нову систему з ефективнішим функціонуванням; впровадити одержані результати в практику.

Компетентносний підхід передбачає формування у студентів здатностей до компетентного здійснення художньо-педагогічної діяльності, забезпечує здатність до творчої і продуктивної самореалізації у самостійній праці.

Інтегративний підхід забезпечує концептуальні зв'язки між різними галузями знань, внутрішню їх взаємодію та взаємопроникнення, що дає можливість з різних сторін пізнати певне явище, поняття, досягти цілісності знань.

Креативний підхід переорієнтовує організацію процесу підготовки майбутніх учителів з предметно-змістовного аспекту на особистість студента, що проявляється у ціннісно-смісловій інтерпретації навчальної діяльності.

Застосування діяльнісного підходу забезпечує залучення майбутніх учителів образотворчого мистецтва до різноманітних форм творчої художньо-педагогічної діяльності, у процесі яких проявляється їхня творча активність, відбувається самореалізація художньо-творчого потенціалу.

Організаційно-процесуальний блок моделі реалізується шляхом організації процесу підготовки студентів упродовж трьох етапів: мотиваційно-стимулювального, творчо-професіоналізуючого та творчо-реалізуючого, кожен з яких має свій зміст, форми, методи художньо-педагогічної підготовки.

Мотиваційно-стимулювальний етап спрямований на формування позитивної мотивації студентів до оволодіння професійними знаннями, вміннями, навичками, активізацію потреби майбутніх вчителів у самостійній художньо-творчій діяльності, заохочення і стимуляцію до художньо-творчої праці.

Творчо-професіоналізуючий етап ґрунтується на тому, що ефективність підготовки майбутніх учителів забезпечується шляхом впровадження до фахових дисциплін змістових модулів елективного інтегрованого спецкурсу «Організація художньо-творчої діяльності учнів основної школи» та спецпрактикуму «Творчі художньо-педагогічні майстерні», опанування яких сприятиме оволодінню студентами системою знань, набуттю умінь, необхідних для успішної організації художньо-творчої діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва.

Творчо-реалізуючий етап забезпечує реалізацію засвоєних студентами знань, умінь, що набуваються під час проходження практик, а також у позанавчальній культурно-мистецькій та науково-дослідній діяльності.

Оцінно-результативний блок моделі професійної підготовки студентів до організації художньо-творчої діяльності учнів основної школи передбачає цілісність вимірювання готовності студентів до здійснення означеної діяльності відповідно до критеріїв (*мотиваційного, когнітивного, праксеологічного, креативного*) встановлених рівнів (творчий, продуктивний, репродуктивний, елементарний) і характеризує досягнуті зрушення відповідно до зазначеної мети.

Організована таким чином підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва до організації художньо-творчої діяльності учнів основної школи зумовлює інноваційні зміни у системі художньо-педагогічної освіти, передбачає підготовку цілісних творчих фахівців з високим рівнем культури, соціальної і творчої активності, пріоритетом у діяльності яких має

стати збагачення емоційно-почуттєвої сфери учнів основної школи, розвиток художньо-творчого мислення, універсальних якостей творчої особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рудницька О. П. Педагогіка : загальна та мистецька : Навч. посіб. / О. П. Рудницька. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.

2. Сучасний словник іншомовних слів [Текст] : близько 20 тисяч слів і словосполучень / Нац. акад. наук України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; [уклад. : О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк]. – К. : Довіра, 2006. – 789 с.

Микола КУРАЧ,

м. Київ

ВІБІР ГРАФІЧНИХ РЕДАКТОРІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Комп'ютерна графіка сьогодні широко використовується у процесі підготовки фахівців різного профілю, зокрема і вчителів технологій. Основними завданнями вивчення можливостей комп'ютерної графіки у процесі навчання художнього проектування є залучення студентів до роботи з сучасними графічними редакторами, формування художньо-проектних знань й умінь, розкриття творчого потенціалу, розвиток креативності тощо.

Досвід роботи з комп'ютерною графікою, результати опитування й анкетування студентів та викладачів педагогічних ВНЗ дали змогу виокремити з величезної кількості найбільш поширених графічних редакторів, які використовуються у навчальному процесі, зокрема при розв'язанні художньо-проектних завдань:

1) растрові – Adobe Photoshop, Corel PhotoPaint, Ulead Photo Impact, Procreate Painter, Microsoft Paint;

2) векторні (художня графіка) – Corel Draw, Adobe Illustrator, Macromedia FreeHand;

3) векторні (інженерна графіка) – Компас, Auto Cad, T-Flex Cad; Solid Works;

4) тривимірної графіки – 3D Studio Max (3ds Max), Maya, Blender.

Незважаючи на велику кількість прикладних графічних програм, що можуть використовуватися у фаховій підготовці майбутнього вчителя технологій, їх функції та можливості не завжди відповідають завданням творчої художньо-проектної підготовки студентів. Саме тому необхідно здійснити попередній аналіз можливостей графічних редакторів різних типів з метою їх об'єктивного відбору. При цьому, потрібні чіткі критерії оцінювання, які б враховували їх навчальні та технічні можливості для ефективного розв'язання завдань художнього проектування майбутніми вчителями технологій.

До об'єктивних критеріїв підбору графічних редакторів більшість дослідників відносять [1; 3; 4]: 1) простоту використання ПЗ, його, функціональність; 2) гнучкість ПЗ – можливість відмінити довільну кількість операцій та дій користувача на будь-якому етапі роботи; 3) надійність в експлуатації; 4) можливість одночасної роботи з кількома зображеннями; 5) «підтримку» популярних графічних форматів файлів.